

VESZPRÉMI RENDŐRKAPITÁNYSÁG MEGELŐZÉSI HÍRLEVÉL

2021 FEBRUÁR

TARTALOM:

1. Célcsoportra „hangolt” online bűncselekmények
2. Védett kereszteződésben bekövetkezett baleset

A biztonságos internet napja minden év második hónapja második hetének második napjára esik, azaz ugyanolyan változó nap a naptárban, mint a húsvét. Ez idén február 9-e. Az internetbiztonság kérdése rendőri aspektusból elsősorban a bűncselekmények megelőzését jelenti, melyek igen változatosak a zaklatástól a gyermekpornográfián át egészen a csalásokig. Veszélyességük egyrészt az okozott lelki és anyagi károkból fakad, másrészt abból, hogy a meglepetés erejével hatnak, a módszerek evolúciója pedig mindig előállítja az áldozat „immunrendszerét” kijátszó új variánsokat. Hírlevelünk első része ezeknek a bűncselekmények mutatja be egy szűkebb, ámde annál érdekesebb szeletét, melyek esetében az áldozatokat nemük, életkoruk, illetőleg családi állapotuk (pl. özvegy, elvált) alapján tudatosan választják ki.

Nem csak a személyi sérüléses közlekedési baleseteknek vannak tanulságai. A kizárólag anyagi kárral járók gyakoribbak és esetenként érdemes ezek közül is egyet-egyét kielemezni okulásként. Ezúttal a védett kereszteződés felismeréséhez, elsőbbségi szabályainak megértéséhez igyekszünk segítséget adni egy megtörtént baleset apropóján.

1. Célcsoportra „hangolt” online bűncselekmények

Az interneten szörfözve megszoktuk már, hogy gyakran korábbi böngészéseink tárgyaival, érdeklődési körünkkel összhangban álló hirdetésekkel bombáznak minket. Úgy tűnik nem csak a legális kereskedelem, hanem egyre inkább a bűnözés is célirányossá válik és módszereit az egymástól jól elkülöníthető potenciális áldozati csoportok sajátosságainak megfelelően dolgozza ki. Ezek jó része a közösségi oldalakon keresztül vagy e-mailban is „becserkészhető”.

Csalók férfiak tömegeinek küldenek zsaroló e-maileket, melyek küldője magát profi programozóként bemutatva azt állítja, hogy egy felnőtt tartalmakra épülő honlapon keresztül vírussal fertőzte meg a számítógépét. Az ismeretlen azt is állítja, hogy ennek eredményeként átvette az ellenőrzést a gép felett, mindent lát, ami megjelenik a képernyőn és a kamerát, valamint a mikrofont tetszése szerint tudja ki-be kapcsolni, továbbá hozzáfér az érintett által használt közösségi oldalak névjegyzékéhez is. A zsaroló kilátásba helyezi, hogy áldozata valamennyi ismerősének elküldi azt az általa összevágott videót, mely párhuzamosan mutatja a nézett filmet és az érintett arcának változásait a film nézése közben.

Az internethasználók közül sokan néznek pornót, akik egy része ezt titokban teszi, vagy legalábbis nem vállalja ezt fel a környezete előtt. Ha a zsaroló e-mail címzettje ebbe a kategóriába tartozik, akkor nagy valószínűséggel pánikba esik és engedelmessé válik a bűnözőnek, aki felajánlja, hogy egy bizonyos pénzösszegért cserébe eltekint a kilátásba helyezett „akciójától”. Az anonimitás érdekében a zsaroló a fizetés teljesítését nagy valószínűséggel kriptovalutában (pl. Bitcoin) kéri és az alábbi mondatokkal zárhatja üzenetét:

„50 órája van (2 nap +) a fizetés megszervezésére. A levél elolvasásáról automatikusan

értesítést kapok, ezért az időzítő attól a pillanattól indul, amikor elolvasta ezt a levelet.

Ha megtudom, hogy megpróbálta megosztani ezt az e-mailt bárki mással, akkor privát videója azonnal mindenki számára elérhető lesz!”

Ha csak a címzettek néhány százalékára sikerül a bűnözőnek ráijeszteni, akkor is jelentős bevételekre számíthat, ezért ne lepődjön meg senki, ha ilyen vagy ehhez hasonló tartalmú levelet kap. Ezek általában csak blöffre épülnek, de volt már példa arra is, hogy csellel, fortélyal rávették a kiszemelt áldozatot arra, hogy róla kompromittáló videóit készíthessenek a webkameráján keresztül.

Ajánlások a bűncselekmények megelőzésére:

- *Tartsa naprakészen számítógépének védelmét, töltsse le a vírusirtó frissítéseket!*
- *Ragassza le számítógépének webkameráját, vagy vásároljon hozzá a kereskedelemben kapható webkamera-takarót, hogy illetéktelen személyek ne gyűjthessenek adatokat Önről, illetve otthonáról!*
- *Ne végezzen olyan tevékenységet az interneten, amelyet nem tud nyíltan felvállalni családtagjai, ismerősei előtt!*
- *Ne vegye készpénznek a csaló állításait, nem biztos, hogy birtokában van a hivatkozott felvételeknek!*
- *Ne működjön együtt a zsarolókkal, forduljon segítségért a rendőrséghez!*

Nem csak a szex, hanem olyan magasztos érzések, mint a szerelem is „előszobája” lehet az áldozattá válásnak. A közösségi oldalakon megosztott információk alapján magányos nők kerülhetnek a romantikus csalások elkövetőinek látókörébe. A csaló szerepe szerint lehet katona (elsősorban amerikai), tengerész, olajfúró stb. A lényeg, hogy nem a szülőföldjén lakik, dolgozik, hanem attól nagyon távol, többnyire egy másik kontinensen. Az áldozattal ismeretséget kezdeményező bűnöző az internetről „ellopja” egy létező személy fotóit - ha szükséges azokat számítógépes programmal montázsolja is – és felépít köré egy rokonszenves karaktert, aki jól fizető állásban keményen dolgozik. A legenda szerint a férfi leggyakrabban özvegy és van egy szeretetre méltó gyermeke is, továbbá minden vágya, hogy ismét társra találjon.

A kizárólag online kapcsolattartásra épülő ismeretség hamar eljut a szerelemig. Történik ez oly módon, hogy a csaló ezt meg is vallja a behálózott nőnek, szerelmének szólítja és pszichológiailag jól felépítve pontosan azokat a „lelki simogatásokat” adja meg részére, amelyek hiányznak az életéből. Bármilyen hihetetlen is, de az áldozatok ennek hatására valóban a szerelemhez hasonló érzést élnek át, függetlenül attól,

hogy a másik fizikailag nincs jelen. Ez a bűncselekmény előkészítésének a fázisa.

Ezt követi egy váratlan fordulat, valamilyen nehézség, vagy tragédia, amelynek megoldásában a férfi a nő segítségét kéri. Gyakran ez a közreműködés ártalmatlannak, sőt egyenesen jövedelmezőnek tűnik, mert például a csaló egy értékes küldemény postára adásáról ad hírt, amit a sértettnek kell átvennie és azt megőriznie. Ekkor azonban komplikációk merülnek fel és a címzettnek fizetnie kell a csomagért, nem is keveset. Ha ezt megteszi, akkor további negatív fordulatokkal gazdagodik a történet, amelyeket csak további anyagi áldozatok útján lehet elhárítani. Mire a sértettek felocsúdnak, addigra nagyon komoly károkat szenvedhetnek, a pszichés sérelmekről nem is szólva.

Ajánlások a bűncselekmények megelőzésére:

- Mielőtt internetes ismerkedésbe kezdene – főleg külföldivel – olvassa el azokat a cikkeket, amelyeket színvonalas honlapok e veszélyes módszerről megjelentettek. Mivel a csalók gyakran „bújnak az amerikai hadsereg katonáinak a bőrébe”, ezért a tisztánlátás érdekében az Egyesült Államok nagykövetsége a teljesség igényére törekedve körbejárta a témát. Közleményük az alábbi linken érhető el:

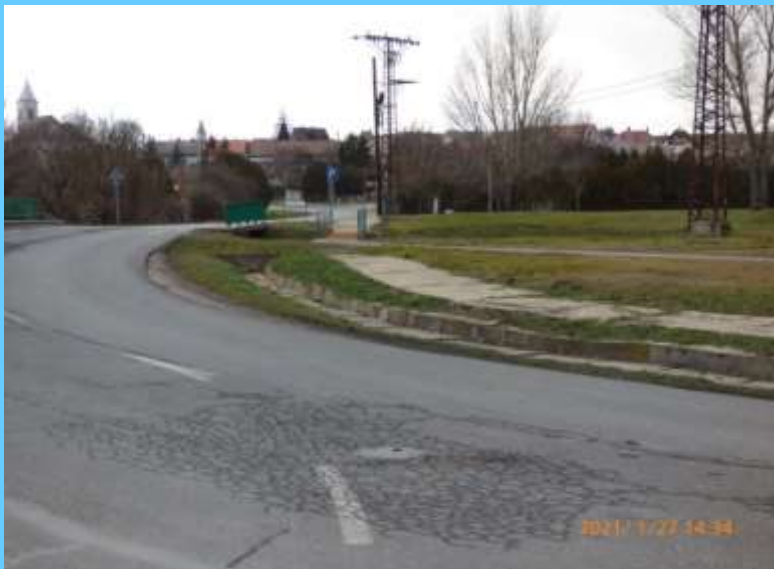
<https://hu.usembassy.gov/hu/vigyazat-romantikus-atveresek/>

- A partner által használt fényképeket ellenőrizze az interneten, hátha azok más személyhez is köthetők!
- Elemezzük a férfi profilját, mennyire bővelkedik fotókban ismerősökben és egyéb információkban, milyen mélységben ismerhető meg belőle annak múltja! Ha a profil szikárabb az átlagosnál, gyanakodjunk, hogy csak megtévesztésül hozták létre.
- Ítéljük meg reálisan a helyzetünket, valóban mi lennénk az ideális társa ennek a férfinak? Ha szembe jönne az utcán, észrevenne?
- Ne építsünk komoly kapcsolatot a fordítóprogramokon keresztül történő kommunikációra!
- Bármilyen megható történetet is oszt meg velünk internetes ismerősünk, ne vállaljuk problémái megoldásában főszerepet vagy bármilyen anyagi terhet, még akkor sem, ha csak átmenetinek is tűnik az áldozatvállalás.

2. Védett kereszteződésben bekövetkezett baleset

Hajmáskéren 2021. január 27-én koradélután baleset történt a 8214-es és 8215-ös jelzésű utak kereszteződésében. Előbbi Gyulafirátótról Ösküre vezet, míg utóbbi Hajmáskér és a 8-as főút összeköttetését biztosítja. Az Y alakú kereszteződés veszélye abban rejlik, hogy az adott helyen nem ismerős és figyelmetlen járművezető, ha Gyulafirátót felől Öskü irányába közlekedik, nem feltétlenül számít arra, hogy az adott helyen elsőbbségadási kötelezettsége lesz. Ennek az lehet az oka, hogy Öskü felé haladva követi a 8214-es számú utat, mely lényegében a települést átszelő országút. Igen ám, de a szóban forgó kereszteződésben az előtte kihelyezett „Útkereszteződés alárendelt úttal” veszélyt jelző tábla és a kereszteződés alaprajzi vázlatát mutató kiegészítő tábla tanúsága szerint a védettséget az élvezzi, aki a 8215-ös útra átváltva halad tovább, azaz jobbra.

A hivatkozott baleset okozója Öskü irányába tartva ütközött a vele szembe – azaz a 8-as főút irányából érkező – másik autóval.

A kereszteződésben felfestett terelővonal is egyértelműen utal arra, hogy az halad „egyenesen”, aki a 8-as út irányába megy tovább, míg az Öskü felé közlekedő irányváltoztató járműnek minősül, mivel terelővonalat lép át.

A KRESZ 29. § (1) bekezdése szerint aki járművel irányt változtat (terelővonalat, az úttest szélét vagy képzeletbeli felezővonalát átlépi, forgalmi sávot változtat, másik útra bekanyarodik, főútvonalról vagy szilárd burkolatú útról letér stb.) köteles az azonos irányban vagy szembe haladó, irányt nem változtató járműveknek elsőbbséget adni.

Fontos tanulság, hogy a védett keresztezések sorozatán történő haladás nem egyenértékű a főútvonalon közlekedéssel. Előbbi esetében soha nem tudhatjuk előre, hogy a következő keresztezésben mely elsőbbségadási szabályok érvényesülnek majd. Így ahhoz közeledve tájékozódnunk kell, hogy a megfelelő döntést meghozhassuk.

Kérjük a járművezetőket, hogy haladásuk során folyamatosan keressék szemükkel az úton elhelyezett jelzéseket (táblákat és útburkolati jeleket) és ezek utasításait követve, információit mérlegelve közlekedjenek!

Információkéréssel forduljon hozzánk bizalommal!

Veszprémi Rendőrkapitányság
8200 Veszprém, Bajcsy-Zsilinszky utca 2.
Tel: 06-88/428-022
E-mail: rauszi@veszprem.police.hu

A kiadásért felel: Rausz István r. ezredes rendőrkapitány

Tájékoztatjuk, hogy a Rendőrségi Adatvédelmi Nyilvántartás szerinti adatvédelmi tájékoztató a következő linkről letölthető:
<http://www.police.hu/hu/a-rendorsegrol/adatvedelem/altalanos-informaciok>

Tájékoztatjuk továbbá, hogy amennyiben a jövőben nem kívánja hírlevelünket megkapni, a Veszprémi Rendőrkapitányság rauszi@veszprem.police.hu e-mail címre küldött üzenetével kérheti e-mail címe törlését.